

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

Nr 10 • 20. mai 2008

TEATAJA

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja häälekandja, asutatud 1925. aastal

KAUBANDUSKOJA 12. TENNISeturniir

31. mail algusega kell 10.00 • Pärnu kesklinna tenniseväljakutel (Ringi 14a)

KAUBANDUSKOJA RÄNDKARIKAS OOTAB UUSI TENNISeturniiri VÕITJaid!

Võistlus viiakse läbi lihtsas „igamehe paarismängu” süsteemis. Võistluskaaslased ja turniiritabel loositakse kohapeal kõigi juuresolekul. Tugevusgruppid moodustab eelregistreerunud mängijate seniste tennisetulemuste põhjal Eesti Tenniseliidu ekspert ja harrastusliigade

korraldaja Toomas Kuum. Osalemistasu võistlejatele on 350 krooni (lisanud käibemaks). Registreerunutele saadetakse täpsem ülevaade turniirisüsteemi ja ürituse enda kohta. Registreerumistähtaeg on 23. mai. Nagu ka varasematel aastatel, on auhinna-

laud rikkalik ja vahva tenniseseõprade seltskond väärib kohaletulemist. Ootame Kaubanduskoja liikmeid koos perekondade ja kolleegidega nautima meeldejäavat võistlust ja ettevõtlike inimeste seltskonda. Ka lastele leidub tegevust.

Info ja registreerimine: MOONIKA KUKK, tel: 604 0060, e-post: moonika@koda.ee • Koostöösoovid: PIRET SALMISTU, tel: 604 0060, e-post: pired@koda.ee

SEB

SILBERAUTO

ESTONIAN AIR

saku
1820

Reval Hotels
Exciting moments

PABERIVABA LAO RAJAMISE ÕPPUS

Kahepäevane praktiline treening väljalennuga Helsingisse teisel päeval

Toimumiskoht	Hotell Euroopa, Tallinn RFIDLab, Vantaa
Toimumisaeg	11.-12. juuni 2008
Töökeel	Eesti keel Tallinnas Inglise keel Soomes
Instruktorid	Aivar Proos Sami Kalliokoski Illimar Paul

Milles treening seisneb?

Sensei paberivaba lao rajamise väljasõiduõppus on tehniline täienduskoolitus, mille põhiohk on laboratoorsel tööl automaatse identifitseerimise seadmete, paberivabade laosüsteemide ning andmebaasidega. Treeningu läbinu tunneb vajaminevaid seadmeid, oskab kavandada oma ettevõtte vajadusi arvestava paberivaba laosüsteemi ning juhtida selle tööd. Treeningul õpitakse

tundma kahte erinevat tehnilisel lahendusel põhinevat süsteemi. Esimesel päeval harjutatakse vötkoodi- ja teisel päeval RFID põhise süsteemi rajamist ning kasutamist.

Vötkoodipõhise süsteemi laboratoorium ootab osalejaid hotellis Euroopa. Selleks puhuks oleme üles ehitanud juhtmevaba kohtvõrgu, paigaldanud laoriilud ja markeerinud need vastavalt laojuhtimise tarkvara aadresside süsteemile, tarninud ootele ladustatava kauba, ühendanud võrku skännerid, printerid ja SQL-andmebaasi põhise laojuhtimise tarkvara. Kõik praktilised harjutused viiakse osalejate poolt läbi kolmes kõrvutiasetsevas laos, seega loetletud süsteeme on kõiki ette valmistatud kolmekordselt. Kuna Eestis pole veel toimivaid RFID põhiseid lahendusi, toimub teine treeningpäev spetsiaalses RFID laboratooriumis Vantaas (Helsingis). Sinna ja tagasi lendame Finnairi lennukiga.

Maksumus: 11 500,00 EEK osaleja kohta. 4 või enama osaleja korral samast ettevõttest 9900,00 EEK osaleja kohta. Hinnasoodustus -10% ettevõttele, kes on aasta jooksul osalenud vähemalt ühel Sensei korraldatud üritusel. Hindadele lisandub käibemaks. Maksumus sisaldab osalemist kahepäevasel treeningul Tallinnas ja Helsingis, lennupileteid Tallinn-Helsingi-Tallinn, materjale iseseisvaks tööks, kohvipause ja lõunasööke.

Registreerumise tähtaeg: KOHE, SEST JÄÄNUD ON VAID KOLM VAKANTSET KOHTA

Treeningute tutvustused, detailsed programmid ja osalustingimused leiate meie kodulehelt www.sensei.ee

Registreerumine: Internetis www.sensei.ee või e-postiga sensei@sensei.ee või telefoni teel +372 50 999 00

SIIM RAIE
Peadirektor

Halvemad ajad on parimad ajad

Viimane nädal on toonud meediasse hulgaliselt hinnanguid Eesti majanduse praeguse käekäigu kohta ning ridamisi ennustusi lähiaegade kohta. Mõned helgemates, mõned tumedamates toonides. Ka Teataja veergudelt leiab selleteemalisi analüüse ja artikleid. Kaubanduskoda on riigi tähelepanu korduvalt pööranud ümberkorralduste vajadusele ning majanduskasvu aeglustumise põhjustele.

Eelmisel nädalal tunnustasime avalikult ka valitsuse kokkuhoiueelarve plaane ning rahandusministri ettepanekut ka järgmise aasta riigieelarves olulisi kärpeid teha.

Harjumuspärasest kitsamad olud annavad nii avalikus kui ka erasektoris nii põhjuse kui ka võimaluse asju efektiivsemalt ja otstarbekamalt korraldada. Ettevõtetes on ümberkorraldused - koondamised, restruktureerimised, omanikuvahetused - juba ammu alanud. Näiteid viimasest aastast ja eriti kuudest on palju. On põhjust arvata, et ettevõtted saavad ümberkorraldustega väga paindlikult ja operatiivselt hakkama.

Sama ei saa aga öelda avaliku sektori kohta. Üleüldse on igasugune innovatsioon riigisektoris tänu selle inertsusele raskendatud. Ja kui me ka vaatame organisatsioonilist arengut, siis erasektor on Eesti avalikust sektorist kõvasti ette jooksnud. Väga palju sõltub just liidrite rollist nii ettevõttes kui ka riigiametis.

Juhi kui innovaatori roll tänapäevases organisatsioonis nõuab kolme kompetentsi:

- pidevat elamist muutuste keskel (neid ise esile kutsudes),
- loomingulist mõtlemist,
- muutuste juhtimist.

Elamine muutuste keskel eeldab juhilt arusaama, et harjuda tuleb pideva vastuoluga, sest reaalsed muutused toovad alati kaasa negatiivseid emotsioone ja seetõttu tuleb muutuste ajal juhtide suhtlemisvalmidus igati kasuks. Traditsiooniliselt on muutused organisatsioonides nelja tüüpi:

- pidev „timmimine“ - olemasoleva parandamine,
- juurdelisatavad täiendused - eelmiste perioodidele kasvu lisamine,
- osalised muutused,
- organisatsiooni täielik ümberkorraldamine.

Esimesed kaks sobivad hästi kasvuaastateks ja viimane neist on see, millele hakatakse mõtlema siis, kui samamoodi pole enam võimalik edasi tegutseda. Tõelised uuendused sünnivad

just selles viimase organisatsioonilise muutuse tüübi juures ja seetõttu ei tuleks neid ka karta.

Avalikus sektoris sünnib muutus enamasti plaanist ja lähtub poliitikust, kes maksimeerib hääli. Seetõttu on seal ka innovatsioon harv nähtus. Ettevõtete puhul on asi lihtsam ning maksimeeritakse ikka kasumit ning loomingulise mõtlemise ning muutuste juhtimise takistusi on vähem.

Universaalset nõu uuenduste leidmiseks ja elluviimiseks on raske anda. Siiski võib alati endale küsimusi esitada eelduste ja mõttemustrite kohta, mida olema harjunud kasutama - kas meie standardkäitumine ja protseduurid on otstarbekad? Asjade ja ideede vahel uute sidemete leidmine aitab nii mõnigi kord leida otseteid. Ning muidugi ei tohi juhid kasutamata jätta olulist ressursi - oma töötajaid. Nii organisatsiooni kultuur kui ka palgapoliitika peaks just ümberkorralduste ajal toetama initsiatiivi ja loomingulist lähenemist.

SISUKORD

Juhtkiri	
Halvemad ajad on parimad ajad	3
Seadusandlus	
Kuidas planeerib riik lähiaastatel majanduskasvu ja tööhõivet	5
Ehitusseadusesse on kavandatud olulised muudatused	7
On jõustunud uus välismaalase lühiajalise Eestis töötamise registreerimise määrus	9
Konkurentsivõime	
Majanduse jahtumine on langetanud Eesti kohta riikide rahvusvahelise konkurentsivõime edetabelis	10
Koja gallupid	11
Liikmeintervjuu	
Stora Enso Timber ASI Paikuse saeveski juhataja Tõnu Järvega	12
Rahvusvahelised üritused	15
Koostööpakkumised • Riigihanketeated	19
Uued liikmed	20

KALENDER MAI-JUUNI

22.–23. mai	Balti-, Põhja- ja Lääne-Balkani maade ärifoorum Hotellis Nordic Forum (Viru väljak 3, Tallinn) Liis Liivoja • Tel: 604 0080 • E-post: liis@koda.ee
22. mai	Teabepäev Jõhvis „Interneti-põhine infosüsteem INNOMET“ Pargi 27, Jõhvi, I korruse saal Margus Ilmjärv • Tel: 337 4950 • E-post: margus@koda.ee
27. mai	Seminar „Kuidas määrata firma väärtust?“ Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) ToomasHansson • Tel: 744 2196 • E-post: toomas.hansson@koda.ee
29. mai	Hispaania firmade kontaktpäev Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Viive Raid • Tel: 604 0080 • E-post: viive@koda.ee
29.–30. mai	Ida-Viru ettevõtete visiit Kingissepa regiooni Margus Ilmjärv • Tel: 337 4950 • E-post: margus@koda.ee
31. mai	Kaubanduskoja tenniseturniir Pärnus Moonika Kukk • Tel: 604 0060 • E-post: moonika@koda.ee
6. juuni	Eesti-Soome ühiskonverents tööjõu rände ja kultuuridevahelise suhtluse teemal Jõhvi kontserdimajas (Narva mnt 3, Jõhvi) Margus Ilmjärv • Tel: 337 4950 • E-post: margus@koda.ee
19.–20. juuni	Kingissepa ettevõtjate äridelegatsioon Jõhvis Margus Ilmjärv • Tel: 337 4950 • E-post: margus@koda.ee

KAUBANDUSKODA

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda • Toom-Kooli 17, 10130 Tallinn

Tel: 604 0060 • Faks: 604 0061 • E-post: koda@koda.ee • www.koda.ee

Teenuste osakond

Tel: 604 0077 • konsultatsioon • päritolusertifikaadid • ATA-Carnet • tollikonsultatsioonid

Tel: 604 0080 • äridelegatsioonid • messid • kontaktpäevad

Tel: 604 0081 • Kölni messid • Tel: 604 0082 • Stockholmi messid

Tel: 604 0082 • koostööpakkumised • raamatukogu

Politiikakujundamise- ja õigusosakond

Tel: 604 0060 • konsultatsioon • majanduspoliitiline tegevus

Turundus- ja liikmesuhete osakond

Tel: 604 0089 • liikmeks astumine • liikmesuhted • Teataja • avalikud suhted • Tel: 604 0085

Raamatupidamine

Tel: 604 0067

Kaubanduskoja Tartu esindus

Pikk tn 14, 51013 Tartu • Tel: 744 2196

Kaubanduskoja Pärnu esindus

Ringi 35, 80010 Pärnu • Tel: 443 0989

Kaubanduskoja Kuressaare esindus

Tallinna 16, 93811 Kuressaare • Tel: 452 4757

Kaubanduskoja Jõhvi esindus

Pargi 27-203, 41537 Jõhvi • Tel: 337 4950

REET TEDER
Poliitikadirektor

Kuidas planeerib riik lähiaastatel majanduskasvu ja tööhõivet

Eesti on järjekordselt, nagu eelnevatelgi aastatel, uuendamas majanduskasvu ja tööhõive arengukava („Eesti majanduskasvu ja tööhõive kava 2008–2011 Lissaboni strateegia rakendamiseks“). Järgnevalt tutvustan eelkõige kava neid osi, mis keskenduvad praeguse olukorra analüüsile ja valitsuse plaanidele, kuidas ettevõtluse arengule kaasa aidata.

Kavas nenditakse, et Eesti majandus on viimastel aastatel kiiresti kasvanud. Oleme jõudnud märkimisväärselt lähemale Euroopa Liidu riikide keskmisele SKP-le. 2007. aasta lõpu seisuga hindab Eurostat Eesti SKP tasemeks juba üle 71% ELi riikide keskmisest (vt tabelit).

Nagu üldiselt teada, on alates 2007. aasta keskpaigast majanduse kasvutempo oluliselt aeglustunud. SKP reaalkasv langes 2007. aastal viimase 7 aasta madalaimale tasemele. 2008. aastal on oodata, et aasta keskmine kasvutempo jätkuvalt langeb. Rahandusministeeriumi 2008. aasta kevadise prognoosi kohaselt on Eesti SKP reaalkasv sel aastal 3,7%. SKPd mõjutavad kolm peamist tegurite gruppi:

- demograafilised tegurid,
- tööjõu rakendatuse tase (mis on suures osas tööhõive tase ning inimeste töötundide arv),
- tootlikkus.

Vaatamata eelmiste aastate kiirele kasvule on meie SKP inimese kohta jätkuvalt n-ö vanade liikmesriikide võrdluses madal.

Vaatamata eelmiste aastate kiirele kasvule on meie SKP inimese kohta jätkuvalt EL15 (n-ö vanade liikmesriikide) võrdluses madal. Selle peamine põhjus on Eesti tööjõu suhteliselt väike tootlikkus (ligikaudu pool EL15 keskmisest). See tähendab, et ettevõtted on vähe investeerinud, kulub palju inimressurssi, valmistatakse suhteliselt odavat toodangut

ning osutatakse madala maksu-
musega teenuseid.

Eesti suurim tugevus on see, et tööjõu rakendatuse ja töötamise tase on kõrge. Seda toetab nii tööealise elanikkonna suur osakaal (mis hakkab kahjuks lähiaastatel märkimisväärselt vähenema) kui ka EL15 keskmisest kõrgem tööhõive. Eriti positiivne on naiste ja vanemaaliste (vanuses 55–64 eluaastat) kõrge hõivemäär, mille puhul on Eesti Lissaboni strateegia eesmärgid saavutanud.

Eestis tehakse tööd (töötajad ning töötundide arv kombineerituna) ühe elaniku kohta ligikaudu kolmandiku võrra rohkem kui Lääne-Euroopa riikides keskmiselt. Arvestades, et juba praegu töötavad eestlased iga

nädal ELi keskmisest enam, tööhõive tase on viimastel aastatel järsult tõusnud ning lähiaastatel väheneb tööealisesse vanusesse jõudvate noorte arv, siis siin meil erilist kasvuruumi enam ei ole.

Eesti ettevõtluse netokäive on viimase 10 aasta jooksul enam kui kolmekordistunud. 2006. aastal ületas see 700 miljardi Eesti krooni piiri (2005. aastal oli vastav näitaja 500 miljardit krooni). Samuti on Statistikaameti andmetel kasvanud Eesti ettevõtete kaupade ekspordikäive, mis on tõusnud 2000. aasta 54 miljardilt kroonilt 2007. aastal 125 miljardile kroonile.

Ettevõtete jaotus tegevusalade lõikes on viimasel 10 aas-

Eesti sisemajanduse (ostujõudu arvestav) koguprodukt aastail 2000–2007

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
SKP aastane kasv	9,6%	7,7%	8,0%	7,2%	8,3%	10,2%	11,2%	7,1%
SKP elaniku kohta ELi 27 keskmisest	44,8%	46,3%	50%	54,6%	56,8%	63%	68,5%	71,7%

tal püsinud küllalt stabiilne. Maksu- ja Tolliameti andmetel oli 2006. aastal Eestis kõige rohkem teenuseid pakkuvaid ettevõtteid, täpsemalt majutuse, toitlustuse, äriteeninduse ning finantsvahenduse tegevusvaldkonnas. Teenuste sektoris tegutseb üle 14 000 ettevõtte ehk 29% kõigist Eestis tegutsevaist ettevõttest.

Kasvanud on ka Eesti ettevõtetes loodav lisandväärtus. 7 aastaga on vahe ELi keskmisega võrreldes vähenenud 20%. Eesti tootlikkus moodustas 2006. aastal töötaja kohta 64,3% ning töötatud tunni kohta 47,8% ELi keskmisest. Viimastel aastatel on üks SKP kasvu mootoreid olnud sisetarbimine, mille on omakorda tinginud odava laenuraha sissevool. Kõige rohkem on lisandväärtus absoluutsummas kasvanud järgmistel tegevusaladel: kinnisvara, rentimine ja äritegevus, hulgi- ja jaekaubandus ning töötlev tööstus.

Praegu on võtmeküsimus, kuidas Eesti ettevõtete tootlikkust suurendada. See on võimalik siis, kui tooteid ja teenuseid edasi arendatakse ning samas valdkonnas keerukamaid ja kallimaid tooteid/teenuseid pakutakse ehk kui liikuda tootmise väärtusahelas ülespoole. Selle arengu toetamiseks on oluline Eesti investeerimiskeskonda parandada ning hästi sihitud ja vajadusel ka spetsiifilisemaid riiklikke meetmeid välja töötada, mis on majanduskasvu ja tööhõive kava üks eesmärke.

Eestis on tänapäevase majanduse olulistest harudes, nagu teadmismahukate teenuste pakumine ja töötlev tööstus, toot-

likkus ikka veel mitu korda väiksem kui ELi rikastes riikides. Näiteks äriteenuste valdkonnas on see 21% Iirimaa ja Taani ning 30% Soome tasemest.

Tegevusalade löikes on tootlikkuse mahajäämus suurim töötlevas ja hankivas tööstuses, energeetikas ja ehituses.

Tegevusalade löikes on tootlikkuse mahajäämus suurim töötlevas ja hankivas tööstuses, energeetikas ja ehituses, mille lisandväärtus moodustab vaid 7-18% ELi kõrgema tulutase-mega liikmesmaade omast.

Eesti töötleva tööstuse tootlikkus on teiste ELi riikide võrdluses tagasihoidlik. Näiteks Rootsis on see 5,5, Soomes 6,9, Iirimaa 14,9, Sloveenias 2,2 ja Poolas 1,6 korda kõrgem kui Eestis. Töötlevas tööstuses on lisandväärtuse kasv seotud selle sektori struktuuriga: vaatamata kiirele arengule domineerivad valdavalt ettevõtted, mis on keskendunud võrdlemisi madala lisandväärtusega allhankele.

Seda kõike on valitsus teadvustanud. Majanduskasvu ja tööhõive arengukavas on sõnaselgelt välja toodud Eesti valitsuse peamised väljakutsed, et tagada jätkuv majandusareng:

- kasvatada teadus- ja arendustegevuse võimekust ning suunata see senisest enam ettevõtlust toetavaks;
- arendada majandus- ja investeerimiskeskonda, mis toetab ettevõtete uuendustest ja rahvusvahelist konkurentsivõimet;
- arendada ettevõtete vajadusele vastavat haridust ja moderniseerida töösuhteid, et

suurendada tööturu turvalist paindlikkust;

- suurendada energeetika keskkonnasäästlikkust, tagades samal ajal energia varustuskindluse ja energeetikasektori konkurentsivõime.

Ei saa öelda, et meie ettevõtted arengule ja uuendustele tähelepanu ei pööra. Seni on aga ettevõtete uuendustegevus seisnenud peamiselt uute seadmete soetamises ja kasutuselevõtus, mis moodustab umbes 87% kõigist innovatsioonikuludest. Oluliselt vähem on eelmistel aastatel investeeritud nii ettevõttesisesesse kui ka väljast tellitud arendustöösse ning uute teadmiste loomisse (nõustamine, konsultatsioonid, patentide või litsentside omandamine).

Valitsus on võtnud Eesti ettevõtete arendamisel tähelepanu alla kaks peamist suunda. Esiteks luua ja toetada ettevõtteid, kes investeerivad teadus- ja arendustegevusse ning innovatsiooni. Teiseks motiveerida ettevõtteid, kes teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooniga praegu veel ei tegele.

Selles kontekstis on tähtis arendada kapitaliturgu, toetada investeringuid nii uutesse kui ka juba olemasolevatesse tehnoloogiatesse, koolitada ettevõtete töötajaid ja juhte, toetada ekspordi ning kaasata rahvusvahelisi investeringuid. Selleks kavandatud meetmed on järgmised:

- Toetada ettevõtete juhtide koolituse ja nõustamisteenuse kasutamist senisest suuremas matus ja pikemaajaliste koolitus- ja arengukavade kaudu (aastail 2008-2013).

- Arendada ettevõtluskonsultantide akrediteerimissüsteemi ning võrgustikku, et tõsta nõustamisteenuse kvaliteeti ning teha kvaliteetne nõustamisteenus kättesaadavaks (2008-2013).
- Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus peaks hankima ja vahendama koolitusteenust valdkondades, kus turg koolitusteenuseid vajaliku kvaliteediga ei paku, sh alustava eksportööri koolitus, alustava ettevõtja baaskoolitus ning koolitused koostöös erialaliitudega (2008-2013).
- Arengufond peaks otsustajate arendamiseks välja töötama programmi, et tutvustada neile Eesti majanduse peamisi väljakutseid ja rahvusvahelisi parimaid praktikaid (2008-2011).
- Välja töötada ettevõtlusdiagnostika ja ettevõtte tegevusvaldkonna auditite skeem ning neid ettevõtetele pakuda (2008-2013).
- Välja töötada ja rakendada arendustöötajate (teadurid-insenerid, disainerid, turundusjuhid, arendusprojektide juhid nii Eestist kui ka välismaalt) värbamise skeem (2008-2013).
- Laiendada ettevõtetele antava turundustoetuse sihtrühma, et ekspordiplaani ellu viia, kaasates ka alles ekspordiga alustavaid ettevõtteid (2008-2013).
- Võimaldada messidel osalemise toetamist ka ettevõtjatele, kes soovivad üksi või ühisstendiga messil osaleda või ühiselt messi külastada (2008-2013).
- Pakkuda ühisturundustoe- tust ettevõtjatele, kes soovivad koos (katusorganisatsiooni eestvedamisel) läbi viia turundusüritusi (2008-2013).

- Laiendada kesk- ja pikaajaliste ekspordigarantiide skeemi, et pakkuda garantiid senisest oluliselt suuremas mahus (2009-2013).
- Laiendada oluliselt rahvusvahelistumise infoteenuste raames ettevõtjatele pakutavat teavet ning tõsta sihtgrupi teadlikkust pakutavatest võimalustest (2008-2013).
- Suurendada ettevõtete ning teadus- ja arendusasutuste teadus- ja arendustegevuse toetusprogrammi mahtu suunaga eel- ja rakendusuringute ning tootearendusprojektide toetamisele (2008-2013).
- Käivitada tehnoloogiainvesteeringute toetusprogramm, et toetada uute tehnoloogiareakendamist tööstusettevõtetes (2008-2013).
- Rakendada vahefinantseerimise pakkumise skeemi tegutsevatele kiiresti kasvavale väikeettevõttele, pakku- des 1-16 miljoni krooni suurus- t omakapitalilaenu (2007-2013).

Loetletud meetmeid viib ellu EAS ja viimast Kredex. Osa neist on juba rakendunud, mõni ootab vajalike määruste vastuvõtmist. Ettevõtted, kes toetuste taotlemisega kaasnevast bürokraatiast läbi murravad, peaksid saama edasiseks arenguks teatavat tuge.

Arengukava sisaldab veel palju muudki - makromajanduslikest abinõudest tööjõuni välja. Tööd ja tööjõudu puudutava osa rakendamiseks on suur samm tehtud just uue töölepingu seaduse eelnõuga. Nüüd jääb üle nii uus töölepingu seadus kui ka arengukava reaalselt ellu rakendada.

MAIT PALTS

Politiikakujundamise- ja õigusosakonna jurist

LÜHIDALT

Kuigi mõisteaparaat on ehitusseaduse keskseid osi, on eelnõus muudetud/täpsustatud näiteks järgmisi mõisteid: ehitise kohtkindlus, rajatis, rekonstrueerimine.

•••

Regulatsiooni on kavas täpsustada selliselt, et kirjalik nõusolek on lisaks seni kehtivale vajalik teatud juhtudel ka ehitise tehnosüsteemide muutmiseks või asendamiseks, välismiste avatäidete vahetamiseks ja aedade püstitamiseks tiheasustusega aladel.

•••

Oleme seisukohal, et kaevetööde määratlemine ja sellega seotud nõuete kehtestamine peaks jääma üldisena reguleerituks kohalike omavalituste tasandil.

•••

Eelnõuga soovatakse omaniku-järelevalve tegijale panna lisa-ülesandeid.

Ehitusseadusesse on kavandatud olulised muudatused

Praeguseks on ehitusseaduse muutmise eelnõu juba esimese kooskõlastuste ja arvamuste kogumise ringi läbinud, kuid ilmselt töö selle kallal veel jätkub.

Kogu eelnõu põhieesmärk on praktikas tõusetunud probleemid kõrvaldada. See on kindlasti vajalik, kuid tihti kiputakse seda tegema täiendavate regulatsioonide abil. Kahjuks on ka ehitusseaduse muudatuste puhul tekkinud hirm, et reguleerimisega võidakse mõnel juhul vint veidi üle keerata.

MÕISTEMUUDATUSED

Kogu mõisteaparaat on ehitusseaduse üks keskseid osi. Muudatusi on aga kavas siingi. Parim viis kavandatuga tutvuda on loomulikult lugeda eelnõu teksti, kuid olgu mõned muudatused ikkagi välja toodud.

Eelnõus on sisustatud kohtkindluse mõiste. Eelnõu kohaselt on ehitise ühendatud kohtkindlalt, kui selle asukohta ei suuda inimene omal jõul muuta ja selle teisaldamine terviklikul kujul on võimalik üksnes abivahendeid kasutades. Mõiste sisustamisel on lähtutud muuhulgas Riigikohtu praktikast. Sellest tulenevalt, kui inim-

tegevuse tulemusena ehitatud terviklik asi asub kindlalt selleks ettenähtud kohas ning seda ei ole võimalik iseseisvalt oma kohalt liigutada, on tegu ehitisega ehitusseaduse mõistes. Kohtkindlus ongi teatavasti ehitise oluline tunnus: ehitise on aluspinnasega kohtkindlalt ühendatud ja inimtegevuse tulemusena ehitatud terviklik hoone või rajatis.

Kavas on täpsustada ka rajatise mõistet: funktsionaalselt koos toimivatest osadest koosnevat ehitiste kompleksi saab lugeda rajatiseks ja ehitusseaduse regulatsioon laieneb sellisele kompleksile kui tervikule. Eelnõus on näidetenämetatud seiklusparke ja mänguväljakuid. Sellised kompleksid võivad olla ka puhkepargid või laudteega kaetud matkarajad või muud kindla funktsiooniga ehitiste kompleksid.

Rekonstrueerimise mõistet soovatakse täpsustada järgmiselt: ehitise täieliku lammutamise korral (st kui ehitise ei ole säilinud või ehitustööde käi-

gus ei säili või säilib ainult alus või vundament) on ehitise püstitamise uue ehitise püstitamine, mitte sama ehitise rekonstrueerimine. Muudatus on tingitud sellest, et praktikas on esinenud juhtumeid, et rekonstrueerimise ettekäändel püstitatakse samaväärse ehitise asemele mingi muu kuju või mahuga hoone, mis oma asukohta ei pruugi sobida.

Ainuüksi mõistete muudatusi on veelgi ning seetõttu on kõigil huvitatuil soovitatav eelnõuga lähemalt tutvuda.

MILLAL EI OLE EHTAMISEKS VAJALIK EHTISLUBA NING MILLAL PIISAB KOHALIKU OMAVALITSUSE KIRJALIKUST NÕUSOLEKUST?

Regulatsiooni on kavas täpsustada selliselt, et kirjalik nõusolek on lisaks seni kehtivale vajalik teatud juhtudel ka ehitise tehnosüsteemide muutmiseks või asendamiseks, välimiste avatäidete (nt akende) vahetamiseks ja aedade püstitamiseks tiheasustusega aladel.

Tehnosüsteemide vahetusele regulatsiooni kehtestamisel on eelnõu seletuskirja kohaselt lähtutud sellest, et kui isik vahetab tehnosüsteeme üksikelaanus, taluhoones, suvilas, aiamaajas või väikeehitises (st ehitises, kus eelduslikult võivad kahjustada saada ainult isiku enda huvid) ei ole vahetuseks kohaliku omavalitsuse luba ega nõusolekut vaja. Kui tehnosüsteemide vahetusega võivad saada kahjustatud ka kolmandate isikute õigused (nt korterelamutes), siis on vahetuseks tarvilik kohaliku omavalitsuse kirjalik nõusolek.

Seadusesse on kavas lisada ka nõue, et hoone välimiste ava-

täidete vahetamisel miljööväärtuslikel aladel või kui vahetakse kogu korterelamu aknad ja muutub fassaadi välisilme, on vajalik kohaliku omavalitsuse kirjalik nõusolek. See on eelnõu kohaselt vajalik veel tiheasustusega aladel aedade püstitamiseks, kui tuleb teha kaevetöid. Väidetavalt peaks see aitama vältida kaablite ja liinide rikumist kaevetöödel. Olgu öeldud, et kaevetöödena on vaadeldav selline tegevus, kus töö käigus kaevatakse enam kui 30 cm sügavusele.

Meie hinnangul tuleks aga kaaluda ka seda, kas näiteks viimati nimetatud nõue on ikka seaduses kohane ning ega ei ole tegu ülereguleerimisega. Eelnõu koostajatele saadetud arvamuses märkisime, et ühe erandina piirdeaedade suhtes eraldi nõuete kehtestamine vajab täiendavat analüüsi ning ei pruugi olla vajalik. Võib tekkida küsimus, kas sadevedrenaazi, laternapostide või heki istutamiseks (piirdena) on samuti tarvis kohaliku omavalitsuse nõusolekut.

Oleme seisukohal, et kaevetööde määratlemine ja sellega seotud nõuete kehtestamine peaks jääma üldisena reguleerituks kohalike omavalitsuste tasandil. Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lg 1 p 36¹ järgi on kohaliku omavalitsuse volikogu pädevuses kehtestada kaevetööde eeskirjad, milles määratletakse kohustus teavitada omavalitsust kaevetöödest. Sellised eeskirjad on kohalikud omavalitsused ka kehtestanud. Niisugune regulatsioon on ilmselt piisav ning pole vajadust ehitusseaduses piirdeaedu puudutavat eriregulatsiooni kehtestada.

SUUR OSA EELNÕUST PUUDUTAB KA EHTISLUBASID

Täpsustatud on näiteks seda, et ehitusloaga, mis annab õiguse ehitist laiendada või rekonstrueerida, võib kohalik omavalitsus anda õiguse sama ehitise tehnosüsteemi muuta või asendada kogu tehnosüsteem samaväärsega.

Eelnõus on täpsustatud, et ehitusloaga, mis annab õiguse ehitist laiendada, saab anda ühtlasi õiguse sama ehitist rekonstrueerida. Lisatakse ka sõnaselge nõue, et esialgse ehitusloa taotlemisel esitatud andmete muutmisel tuleb taotleda uus ehitusluba. Samuti täpsustatakse aluseid, millal võib ehitusloa väljastamisest keelduda, millal võib ehitusloa kehtetuks tunnistada või selle kehtivuse peatada.

Ehitise omaniku olemasolevaid kohustusi on plaanis samuti pisut täiendada. Eelnõu kohaselt lisatakse nt kohustus kuni 20 m² ehitusaluse pinnaga väikeehitise ehitamisel teavitada kohalikku omavalitsust kavatsusest väikeehitist püstitada, kui tegu on alaga, millel on detailplaneeringu kohustus. Samuti on otsesõnu väljendatud nõue, et ajutine ehitist tuleb lammutada ajutise ehitise kirjalikus nõusolekus või ehitusloal ja kasutusloal märgitud tähtajaks.

OMANIKUJÄRELEVALVE KOHUSTUSED TÄIENEVAID

Eelnõuga soovitakse omanikujärelevalve tegijale panna lisaülesandeid: kontrollida tehtud ettekirjutuste täitmist; kontrollida tehtavate ehitustööde kvaliteeti ja tööde täitmise tähtaegu, teavitades ehitise omanikku, kui ehitustööde kvali-

teet või täitmise tähtaeg ei vasta kokkulepitule; kontrollida ehitamise vastavust ehitusprojektile ning nõuetele, mis tulenevad õigusaktidest ning ehitise omaniku ja ehitusettevõtja vahel sõlmitud lepingust.

On selge, et ehitamisel on oluline nii ehitamise tellija, ehitaja, projekteerija kui ka omanikujärelevalve koostöö. Samuti aitab tõhus ja erapooletu omanikujärelevalve püstitada kvaliteetse ehitise ning tagada tellija huvide kaitset. Kindlasti tuleb suurendada teadlikkust, kui vajalik on ehitamisel omanikujärelevalve. Seetõttu võib eelnõuga kavandatud muudatusi põhjendatuiks lugeda.

Selge on seegi, et omanikujärelevalve ei saa temale seadusega pandud kohustusi täita, kui ehitise omanik seda takistab või ülesannete täitmiseks olulist teavet ei anna. Seetõttu esitasime ka eelnõu koostajatele ettepaneku täiendada ehitusseadust muu hulgas ehitise omaniku kohustusega anda omanikujärelevalve tegijale piisavalt infot ja võimaldada ligipääs järelevalvetegevusega seotud dokumentidele. Omanikujärelevalve teostaja saab oma ülesandeid täiel määral täita ning selle eest ka vastutada vaid juhul, kui tal võimaldatakse tutvuda järelevalve lähtealuseks oleva dokumentatsiooniga. Niisiis peaks teabe ja dokumentidega tutvumise nõudeõigus olema ka omanikujärelevalve teostajal ning see nõue peaks sisalduma ehitusseaduses. **K**

Jätakuvalt ootame eelnõu kohta ettepanekuid ja märkusi. Eelnõu teksti ja seletuskirja leiata tavapäraselt Kojas veebilehelt www.koda.ee/1300.

ALLAN EILART

Politiikakujundamise
ja õiguskonkordia jurist

On jõustunud uus välismaalase lühiajalise Eestis töötamise registreerimise määrus

Siseministri 14. mail jõustunud määrusega tunnistatakse kehtetuks 8. aprilli 2003 määrus nr 44, mis reguleeris varem välismaalaste lühiajalise Eestis töötamise registreerimise korda.

Seletuskirja järgi on uue määruse eesmärk lihtsustada välismaalase lühiajalise Eestis töötamise registreerimise protseduuri.

Kui eelmise regulatsiooni kohaselt pidi välismaalane lühiajalise Eestis töötamise avalduse esitama isiklikult, siis uue regulatsiooni järgi esitab taotluse tööandja. Nimetatud nõue tuleneb otseselt määruse §-st 2. See tähendab, et välismaalane ise Kodakondsus- ja Migratsiooniametisse (KMA) pöörduma ei pea. Määruse seletuskirja väitel võimaldab see kokku hoida asjaajamisele kuluvat aega.

Sisuliselt on suurim muutus just tööandjale pandud kohustus esitada registreerimistaotlus. Sellega seoses on muutunud mõneti sisuprotseduur, kuid registreerimisotsuse vastuvõtmise tähtaeg on jäänud samaks.

Määruse § 5 kohaselt registreerib KMA lühiajalise töötamise või keeldub töötamist registreerimast 10 tööpäeva jooksul alates taotluse menetluse

võtmisele järgnevast päevast. Sama paragrahvi lõikes 2 on sätestatud, et kui taotleja jätab taotluses esitamata nõutud andmed või ei esita kõiki nõutud dokumente või esitatud andmetes on muid puudusi, määrab KMA puuduste likvideerimiseks tähtaja. Kui selle aja jooksul ei ole puudusi kõrvaldatud, jäetakse taotlus läbi vaatamata.

Taotluse järgi vormistatakse töötamise registreeringu kohta kirjalik kinnitus, mis väljastatakse tööandjale. Tööandjal on kohustus teavitada KMA-d nii välismaalasega sõlmitud töösuhte aluseks oleva lepingu sõlmimata jätmisest kui ka selle ennetähtaegselt lõpetamisest.

Taotluses esitatavad andmed on sätestatud uue määruse §-s 6, kuid üldiselt lähtuvalt §-st 7 esitatakse lühiajalise töötamise registreerimise taotlemisel järgmised dokumendid:

- taotlus;
- välismaalase foto;
- riigilõivu tasumist tõendav dokument või andmed riigilõivu tasumise kohta;
- välismaalase reisidokumen-

di isikuandmetega lehekülje koopia;

- taotluse esitanud isiku isikut tõendava dokumendi isikuandmetega lehe koopia, kui taotlust ei esita tööandja isiklikult.

Nõuded, mis esitatakse taotlusele lisatavatele dokumentidele, on sätestatud määruse §-s 8. Nende seas on nõue, et välisriigis välja antud dokument, välja arvatud isikut tõendav dokument, peab olema tõlgitud kas eesti, vene või inglise keelde ning tõlge peab olema notariaalselt kinnitatud. Sealjuures peab välisriigis välja antud dokument olema legaliseeritud või apostilliga kinnitatud. Esitatavale fotole on kehtestatud samad reeglid nagu isikut tõendava dokumendi taotlemisel. Ka on uue regulatsiooni järgi tööandjal kohustus esitada KMA nõudmisel lisadokumente registreerimisel tähtsust omavate asjaolude kohta.

Määruse eesmärk on käia ajaga kaasas ning seada õigusnormid mõistlikku vastavusse ühiskonnas toimuvaga. Eelmise

regulatsiooni kohaselt pidid võõrtöölised, kes soovisid lühiajalisel Eestis töötada, saama vajadusel kõigepealt viisa ning alles seejärel said KMA-sse taotluse esitada. Kujunenud olukorras volitasid aga võõrtöölised tööandjaid enda nimel kogu taotlusprotseduuri tegema. See ongi kujunenud pigem üldiseks praktikaks kui erandiks. Seetõttu seadustati otseselt tööandja võimalus taotlus ise esitada.

Kui eelmise regulatsiooni kohaselt pidi välismaalane lühiajalise Eestis töötamise avalduse esitama isiklikult, siis uue regulatsiooni järgi esitab taotluse tööandja.

Uut regulatsiooni võib pidada positiivseks sammuks, sest see vähendab bürokraatiat. Kindlasti on uus määrus hea uudis nendele ettevõtjatele, kes kasutavad lühiajaliselt võõrtööjõudu, sest Eestis kipub ju tööjõudu nappima. Välismaalase lühiajalise Eestis töötamise registreerimise määrus on avaldatud nii Riigi Teatajas kui ka Eesti Kaubandus-Tööstuskoja veebilehel.

LEEU KUUM

Eesti Konjunktuuriinstituudi
juhtivteadur

Majanduse jahtumine on langetanud Eesti kohta riikide rahvusvahelise konkurentsivõime edetabelis

RIIKIDE RAHVUSVAHELISE KONKURENTSIVÕIME EDETABEL 2008

1. USA	29. India
2. Singapur	30. Slovakkia
3. Hongkong	31. Korea
4. Šveits	32. Sloveenia
5. Luksemburg	33. Hispaania
6. Taani	34. Jordaania
7. Austraalia	35. Peruu
8. Kanada	36. Leedu
9. Rootsi	37. Portugal
10. Holland	38. Ungari
11. Norra	39. Bulgaaria
12. Iirimaa	40. Filipiinid
13. Taiwan	41. Columbia
14. Austria	42. Kreeka
15. Soome	43. Brasiilia
16. Saksamaa	44. Poola
17. Hiina	45. Rumeenia
18. Uus-Meremaa	46. Itaalia
19. Malaisia	47. Venemaa
20. Iisrael	48. Türgi
21. Suurbritannia	49. Horvaatia
22. Jaapan	50. Mehhiko
23. EESTI	51. Indoneesia
24. Belgia	52. Argentiina
25. Prantsusmaa	53. Lõuna-Aafrika
26. Tšiili	54. Ukraina
27. Tai	55. Venezuela
28. Tšehhi	

Lausanne'i Juhtimise Arendamise Instituut (IMD) avaldas 15. mail 2008. aasta riikide rahvusvahelise konkurentsivõime edetabeli. See tugineb 2007. aasta statistilistele andmetele ja 2008. aasta veebruaris läbi viidud ettevõttejuhtide küsitluse tulemustele. Teatavaks on tehtud projektis osalenud 55 riigi edetabelikohad ja nende konkurentsivõime indeks (%) esikohal oleva riigi (USA) suhtes.

Edetabelist nähtub, et USA majandus on taas osutunud maailma konkurentsivõimelisimaks, nagu kõigil eelmistel aastatel vaatlusperioodi jooksul (edetabelit on koostatud alates 1989. aastast). USA on mitmekülgsest konkurentsivõimeline riik, kuid eriti esileküündivad on USA majanduse seisund ning teistest riikidest enam arenenud infrastruktuur.

Ülejäänud riigid esikümnes on samuti läbi aastate tuntud tegijad. Nende hulgas on neli Euroopa Liidu liikmesriiki ja ka suhteliselt väikseid riike. Niisiis

võib ka väike riik olla konkurentsivõimeline.

Eesti on IMD 2008. aasta edetabelis 55 riigi hulgas 23. kohal, olles aastatagusega võrreldes langenud ühe koha. Eestist möödusid maailmaarvestuses Jaapan ja Malaisia ning Eestist eespool olevatest riikidest ei osalenud tänava Island.

Eesti majandusele oli 2007. aasta kahest varasemast vähem edukas, sest majanduskasv aeglustus ja inflatsioon kiirenes. Eriti tuleb see ilmsiks, kui vaadata konkurentsivõime indeksit võrdluses USA-ga. See on eelmise aastaga võrreldes langenud enam kui 4 protsendipunkti (vt joonist lk 11). Euroopa Liidu liikmesriikide arvestuses säilitas Eesti eelmise aasta 10. koha.

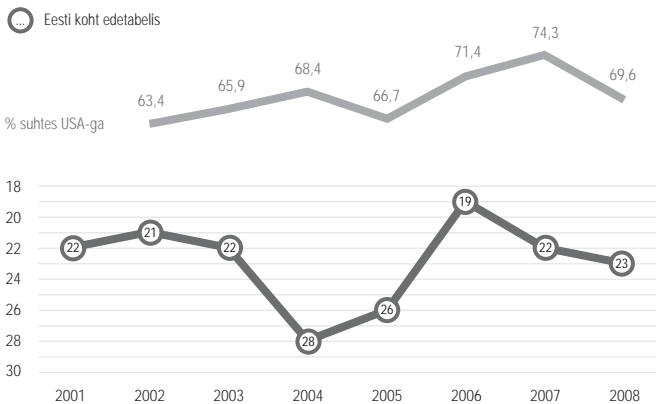
IMD konkurentsivõime hindamise meetodika näeb ette, et riikide kohta kogutakse väga laialdast infot. Kokku tugineb riigi reiting enam kui 300 näitajale, millest 2/3 moodustavad mitmesugused statisti-

lised andmed. Sisestatava info põhjal moodustatakse 20 allfaktorit ja viimaste ühendamisel 4 faktorit: majanduse seisund, valitsuse tõhusus, äritegevuse efektiivsus ja infrastruktuur. Eesti kohta edetabelis faktorite arvestuses näitavad joonised lk 11.

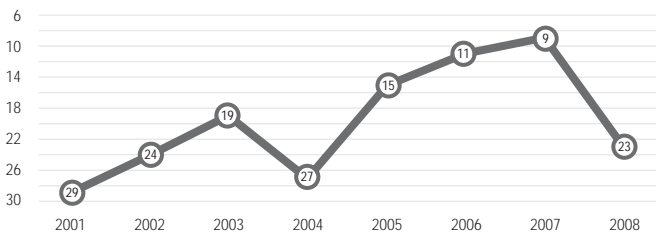
Niisiis on Eesti positsioon 2008. aasta arvestuses nõrgenenud eelkõige majanduse seisundi arvel: langus on eelmise aastaga võrreldes 14 kohta. Samas on just majanduse seisund varasematel aastatel olnud Eesti trump. Paranenud on Eesti infrastruktuuri positsioon – praegune 26. koht on läbi aegade kõrgeim. Valitsuse tõhususe poolest on Eesti olnud stabiilselt esimese 15 riigi hulgas ja tõusnud 10. kohale. Selle oleme saavutanud suuresti tänu edukale eelarve- ja maksupoliitikal.

Detailsem analüüs näitab, et meil on palju arenguruumi tööturu (selle paindlikkus majanduse arengu suhtes), teadusliku infrastruktuuri ning tervishoiu (eluiga) valdkonnas.

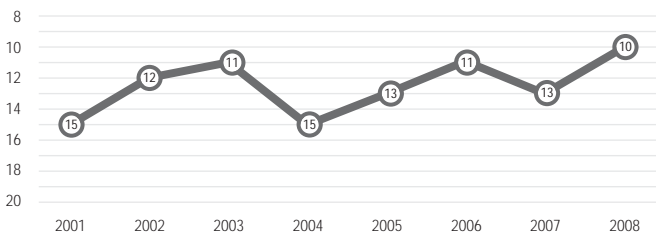
Eesti konkurentsivõime indeks võrdluses USA-ga

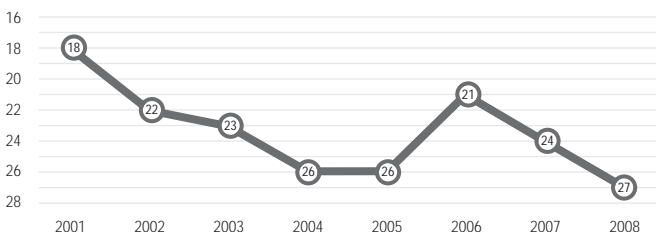
Majanduse seisund

Valitsuse tõhusus

Äritegevuse efektiivsus

Infrastruktuur

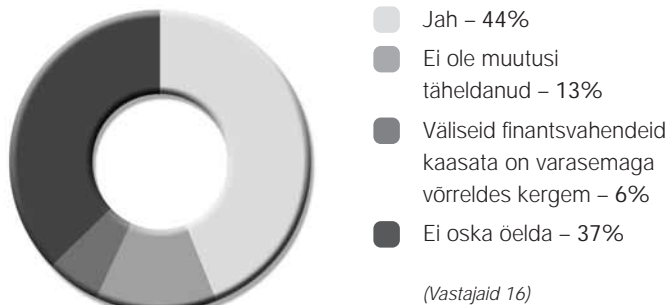

Koja gallupid

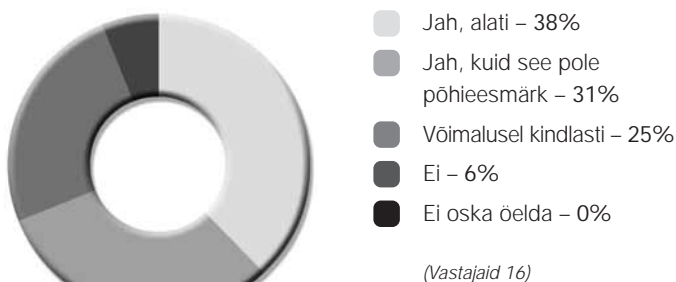
Euroopa Liit võitleb juba mõnda aega käibemaksupettustega, mis levivad valdavalt üle ELi ning on seotud ühendusesisese kaubandusega. Küsisime, kas teil on olnud välisriigis kauplemisel probleeme käibemaksupettustega.

Majandusolukorra muutumine võib mõjutada mitmeid ettevõtlusele olulisi instrumente. Üks neist on kindlasti võimalus kaasata väliseid finantsvahendeid. Küsisime, kas olete täheldanud, et ettevõtte võimalused väliseid finantsvahendeid (laenud, arvelduskrediidid jne) kaasata on muutunud piiratumaks.

On väidetud, et Eesti ettevõtjate soov ja valmidus investeerida keskkonda säästvasse tehnoloogiasse ja seadmetesse on väike. Ka statistika näitab, et keskkonnainvesteeringuid tehakse vähe. Küsisime, kas arvestate uutesse seadmetesse investeerimisel ka nende keskkonnasäästlikkusega.

Intervjueeris
TOOMAS KUUDA
Pärnu esinduse juhataja

Stora Enso Timber ASi Paikuse saeveski juhataja Tõnu Järv: „Puidutööstus on äärmiselt tugev sektor, millesse ei tohi kergekäeliselt suhtuda.”

Metsandus ja puidutööstus on Eesti majanduse üks võtmesektoreid metsaressursi olulisuse, sektoris hõivatud inimeste arvu ja pikkade traditsioonide tõttu. Riigimetsa Majandamise Keskuse reformikava on tõstnud taas päevakorda metsade majandamise tähtsuse. Peale organisatsiooniliste muutuste on eri seisukohti ka Eestis tehtavate metsaraiete mahu suhtes. Palusime avaldada oma arvamust ja rääkida olukorrast metsandussektoris Stora Enso Timber ASi Paikuse saeveski juhatajal Tõnu Järvel, kes on sellel ametipostil töötanud üle 10 aasta.

Kas viimasel ajal metsamajandamise teemal toimunud diskussioonide taustal võib väita, et toormeküsimus on saetööstuses üks põhilisi?

Kindlasti on see üks peamisi küsimusi. Viimaste aastate muudatused metsatööstuses ongi toimunud toorme, materjali järelvääristamise ja hindade vallas. Veel mõni aasta tagasi olime toormega hästi varustatud, seda „tänu” tormidele

Eestis ja Rootsis ning Venemaalt sisseveetavale palgile. 2001. aastast hakkas Eestis raiemaht vähenema. Nüüd oleme jõudnud seisu, et kuna suur tarnemaht on ära kukkunud ja kodumaine tootmine ei ole sellele järele jõudnud, on palki vähe ja see on kallid. Kuusepalgi tihumeeter maksis möödunud sügisel Eestis 1400 krooni ja Rootsis 1200 krooni meie rahas. See tähendab, et ekspordiks minev tavaline saematerjal on oma hinna tõttu löögi all ja teha tasub ainult järelvääristatud tooteid.

Samas on kogu Eesti saetööstus, sh Paikuse saeveski, sõltunud Venemaalt tulevast palgist. Millist mõju on turusituatsioon ja aprillisündmused tarnetele avaldanud?

Aastatel 2002-2005 oli Paikusel Venemaa palgi osakaal umbes 50%, Eesti Stora Enso Timberil oli see umbes 30-40%. Pannes palgi ja tolli hinna kokku, on Venemaa kuusepalgi hind praegu ligi 1600 kr/tm. Tollimaks on sellest 10% ning see tõuseb 2009. aastaks 50

euroni tihumeetrilt. Kohaliku tooraine tihumeeter maksab hetkel vähem, mistõttu ei ole palgi tarnimine Venemaalt enam majanduslikult põhjendatud. Venemaa tarnete ära-kukkumine ongi viimasel aastal Eesti saetööstust kõige enam mõjutanud. Poliitiliste põhjuste kohta on raske midagi öelda.

Kas Eestis lihtsalt ei jätku suurte saetööstuste tarbeks metsa või on põhjused mujal?

Eesti on metsarikas maa. Pärnumaal asub 30% Eesti metsaressursist. Selle kasutamise kohta on väga palju öelda omanikul, kelleks on enamasti riik. Ma ei taha väita, et metsa peaks erastama, aga seda tuleks korralikult majandada, mis tähendab raietega hooldamist. Oleme jõudnud selleni, et teatud metsad oma väärtust enam ei kasvata. Väga palju on liialt kergekäeliselt määratud metsi kaitsealadeks. Riik peaks end selgemalt väljendama. On ju metsatööstus olnud siiani Eesti väliskaubandusbilansi oluline tasakaalustaja.

Tõnu Järv:
„Heameelt teeb, et viimastel aastatel on kasvanud järelvääristamise osa, mille tõttu saame müüa kallimat toodet. Edasi läheme sama teed, et mahu vähenedes tootmise efektiivsust veelgi tõsta. Tõuseb vääristusaste, viime alla masinate kulunormid ja inimeste seisakute ajad.”

Põhiliselt puudutab metsa-
majandamine just saetööstust.
Tõsist tselluloosi- ja paberitööstust Eestis ei ole. Pärnu ümbruses on palju väikesi ja tublisid puiduettevõtteid, kes tarbivad saetööstuse toodangut. Saematerjali kasutavad mööblit ja ehituspuitu valmistavad ettevõtted, saepuru ja hõvellaastud lähevad puitlaast- ja kiudplaadide valmistamiseks või leiavad kasutust bioenergia allikana. Puidutööstus on äärmiselt tugev sektor, millesse ei tohiks kergekäeliselt suhtuda. Metsakasvatajate, töötajate ja järelvääristajate seos on väga tugev.

Eesti raiemahud on aastate lõikes olnud äärmiselt ebastabiilsed võrreldes Soome või Rootsiaga, mille majanduses on samuti tulnud ette tagasilööke. Just riik on seal jälginud, et raiemaht oleks stabiilne ega tekiks ärakukkumisi puidutööstuse väärtusahelas.

Stora Enso Timberi üks tootmisüksustest oli ka Sauga saeveski, mille juht te mõnda aega olite. 2007. aasta kevadel

Sauga saeveski tegevus lõpetati ja umbes 100 inimest koondati. Kuidas kommenteerite Sauga saeveskiga toimunut?

Põhjuseks oli ikkagi turuolukord, mille tõttu kontsern taolise otsuse vastu võttis. Nagu kogu majandus on tsükliline, on seda ka metsa- ja puidutööstus. Kui aasta tagasi oli probleeme toorainega, siis praegu on raske toodangut turustada. Sellises olukorras tuleb kontsernil ressursse ümber paigutada. Tagantjärele võib öelda, et Sauga saeveski sulgemine oli üliõige otsus, mille oleks pidanud tegema juba pool aastat varem. Praeguseks on Saugas varad konserveeritud, toodangu jääke müüme Paikuse kaudu. Seal töötanutest leidis Paikuse saeveskis tööd 17 inimest, enamik mujal Pärnu regioonis.

Kas ka teised Eestis asuvad Stora Enso Timberile kuuluvad saeveskid võivad olla sulgemisohus?

Praegu jätkavad Imavere, Näpi ja Paikuse samamoodi ja mingeid sulgemisplaane kont-

sernil pole. Küll aga tuleb tööd veelgi efektiivistada ja kümme aastat kasutuses olnud seadmed välja vahetada. Nagu ma ütlesin, lähtub kontsern maailmaturul toimuvast. Hiljuti laienes Stora Enso Timber Poolasse, kus osteti 100 000 t m aastavõimsusega saeveski. Kontsernil on kaks ettevõtet ka Venemaal, mõlemad laienesid viimase aasta jooksul oluliselt. Venemaal tegutsemine pole sugugi lihtne. Kummaline, aga Venemaal on tootmine võrreldes Eestiga kallim. Toore on küll odavam, aga tööjõukulud suured. Samas on seal spetsialistidest meeletu nappus. Siberis pannakse püsti viimase peal tehnikaga ettevõtteid, kuid puudus on inimestest, kes oskaks tootmist korraldada ja toodangut turustada.

Milline on kõige selle taustal Paikuse saeveski tänane seis?

Olukord on olnud viimastel aastatel väga muutuv. Kui 2006. aasta lõpus seisime esimest korda toormepuuduse pärast, siis 2007. aasta lõpus seisime

kuu aega müügi tõttu, sest toru on nii-öelda täis ja keegi ei osta.

Ei osteta kogu maailmamaajanduse jahenemise tõttu, mille üheks põhjuseks võib pidada Ameerikast alguse saanud kinnisvaraprobleeme. Turundusraskustes ei ole ainult Eesti, vaid ka Soome ja Rootsi saetööstused. See näitab, et majandus on globaliseerunud ning omavahel tihedalt läbi põimunud. Hetkel valitakse turgudel ainult kindlaid tooteid.

Tootmismahud on viimastel aastatel vähenenud. Kui varasematel aastatel tootsime 190 000–195 000 t m aastas, siis 2006. aastal oli maht 120 000 t m ja 2007. aastal 105 000 t m.

Heameelt teeb, et viimastel aastatel on kasvanud järelvääristamise osa, mille tõttu saame müüa kallimat toodet. On paratamatut, et tööjõumahukamalt tootmiselt tuleb liikuda rohkem masinate kasutamisele. Nii investeerisime 2006. aastal hõvelliini, mille maksumus oli 56 miljonit krooni. Edasi läheme sama teed, et mahu vähenedes tootmise efektiivsust veelgi

tõsta. Tõuseb vääristusaste, viime alla masinate kulunormid ja inimeste seisakute ajad.

Näiteks kasutatakse Imaveres palgi sorteerimiseks röntgenit, mis võimaldab seda struktuuri järgi maksimaalselt õigesti kasutada ehk määrata, kas materjal saetakse prussi, laua või sõrmliidese jaoks või mingil muul eesmärgil. Niisugune tehnoloogia on ka Paikuse tulevik.

Kui saematerjali kõrge hinna tõttu on raskusi turustamisel, miks siis ikkagi on ümarpalgi hind jätkuvalt kõrge?

Arvestades metsatööstuse olukorda, olen veendunud, et hind paratamatult kukub. 2008. aasta algus ongi seda juba näidanud. Tänu majanduskasvule ja ehitusboomile, mis tekitas kõrgendatud nõudmise, tõusid ka toorme hinnad. Praegu on sae- ja hõövelmaterjali turud järsult jahenenud ja tarbimine vähenenud, mistõttu tuleb ka tootmist koomale tõmmata. See on kolmas langus viimase 15 aasta jooksul, eelmine oli aastail 2000–2001. Oma osa on harjumusel, lihtsalt niisama ei taheta väljakujunenud hinnatasemest loobuda.

Teine teema on erametsaomanikud, kes tegelesid intensiivselt raiega 1990. aastate alguses, kui inimesed ja riik olid veel vaesed. Vahepeal läks aga elu nii heaks, et seda ressursi ei majandatud. Pakun, et majandussituatsiooni halvenedes minnakse selle juurde tagasi. Kui palgi hind ka veidi kukub, on see siiski omanikule kindel sissetulek.

Metsaomanikul ei ole mõtet väga nutta isegi siis, kui palgi

hind langeb olukorras, kus paljud kulud on kasvanud. Vahepeal sai hind tõusta ainult tänu saetööstusele, mis tingis nõudluse ja konkurentsi.

Kas Paikuse saeveski toodang põhiliselt eksporditakse või leiab see kasutust koduturul?

Nii Paikuse kui ka teiste Stora Enso Timberi Eestis asuvate saetööstuste toodang müüakse 50–55% ulatuses siseturule, ülejäänud eksporditakse. Eesti siseturu osakaal on pidevalt kasvanud. Küll aga ei jää see materjal Eestisse, vaid eksporditakse pärast järelvääristamist siinsete ettevõtete poolt, keda on päris palju. Näiteks tootsid Stora Enso Timberi tööstused 2007. aastal kokku 700 000 tm saematerjali. Kui sellest müüdi Eestisse umbes 350 000 tm, siis pärast järelvääristamist jääb lõplikult siia ligikaudu 100 000 tm.

Viimastel aastatel on Eesti ettevõtete suuremad raskused olnud seotud tööjõuga, täpsemalt selle puudumisega või motiveerimisega. Kuidas on olukord teie juhitavas ettevõttes?

Veel aasta tagasi oli tööjõud probleem, headele meestele ei suutnud tagada vajalikku palgataset. Pärnu regiooni on hästi arenenud ning töötajatel oli võimalus minna mujale tööle, rääkimata välismaale tööle minnakust.

Tänapäevaks on olukord parenenud. Hetkel on meil töötajaid 127 ja voolavus on normaalne.

Teeme personali motiveerimiseks ja kinnistamiseks palju tööd. Jälgime keskmisi palku,

mida enamik meie ettevõtte töötajaid ka saavad, olulistel kohtadel töötajad saavad isegi rohkem.

Panustame töötajate väärtustamisse nii-öelda pehmete viisidega. Alustades ettevõtte kinnimakstud võimalustest, viis korda kuus ujumas käia saavad nii töötajad kui ka nende pereliikmed. Rakendame preemiasüsteeme, muu hulgas maksame 5000 krooni uue töötaja tööle soovitamise eest juhul, kui soovitud meie juures kuus kuud vastu peab. Suvepäevade ja jõulupeo eest, mida peetakse koos peredega, tasuvad töötajad vaid sümbolse osa. Loomulikult võimaldame erialakoolitust. Viimasel ajal on lisandunud töötajate vedu kohtadest, kust muu transport puudub. Motivatsioonisüsteem on meie ettevõtte orgaaniline osa.

Kas metsanduse ja puidutööstuse tasakaalustatud arengu nimel võiks kutsuda ettevõtjaid üles organiseeruma ning ühiselt tegutsema?

Arvan, et omavahelisel koostööl on mõtet. Otseselt puuduks taolisel organisatsioonil väljund, sest omanikku ei ole. Info vahetamine oleks ikkagi kasulik, siis suudaks firmad teha paremat koostööd. Sellise organisatsiooni esindatusel võiks ehk olla kaalu vabariigi tasemel seestpoolt tuleva arvamuse tõttu.

Niisugune töö on vajalik, aga raske. Ettevõtjatel peab olema selle juures laiemat vaadet ja missioonitunnet. Ei ole nii, et täna panen krooni ja homme saan kaks tagasi. Näiteks aastaid tagasi lükkasime Metsatööstuse Liidu alt käima

Puuinfo projekti. Kõik tootjad, kes 2003. aastal alustasid, saavad alles nüüd maitsta esimesi vilju. Projekti raames koolitame ajakirjanikke, arhitekte, tudengeid.

Oleme ettevõtjate ringis koos Eesti Kaubandus-Tööstuskoja ja Pärnumaa Ettevõtlus- ja Arenduskeskusega arutanud ka piirkondliku müügiorganisatsiooni mõtet. Paljud tootjad on väikesed ning eksporditurgude leidmiseks napib aega ja oskusi.

Mida te metsamehe ja puidutööstuse juhina veel oma ameti juures oluliseks peate?

Uuringufirma Emor viis hiljuti Metsatööstuse Liidu tellimusele läbi põhjaliku uurimuse metsa- ja puiduvaldkonna kohta. Kahjuks on suurel osal avalikkusest ettekujutus metsa ja puiduga tegelevatest inimestest kui kandilise pea ja negatiivse mainega tegelastest. Enamik inimesi arvab, et Eestis raiutakse metsa ülemäära ja sellega kahjustatakse loodust. Tegelikult ei raiuta ülemäära, isegi mitte pooltki vajalikust.

Samas kui küsiti, kuidas puit meeldib, siis inimesed vastasid, et neile meeldib seda kasutada kodudes, saunades, mööblina ja üldse igal pool. See tekitab hoopis teistpidise tunde.

Ilmselt on metsatööstuse teemal avalikkust vähe informeeritud ja olukorda mitte päris tõepäraselt selgitatud. Kahjuks leiavad meedias kajastamist hoopis röövraided, metsavargused või maksupettused. Tõelised metsamehed ajavad oma asja tagasihoidlikult ega kipu ise pildile.

Kutsume taas osalema Elmia allhankemessil!

11.–14. novembrini Jönköpingis

Novembris toimub Rootsis Jönköpingi linnas iga-aastane allhankemess Elmia Subcontractor (www.elmia.se/subcontractor/), mis on suurim sellelaadne mess Põhja-Euroopas. Mess hõlmab masina-, metalli-, plastmassitööstust, elektroonikat jpm. Eesti ettevõtjad on riikliku ühisstendiga Elmia messil osalenud juba kümme korda.

Messil on esindatud järgmised valdkonnad:

- toormaterjalid ja pooltooted;
- tooted ja komponendid;
- seadmed ja tööriistad;
- tootmismeetodid ja töötlemine;
- teenused ja organisatsioonid.

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda organiseerib 2008. aastal Elmia allhankemessil Eesti ettevõtjate hallis B03:18 ühisstendi, mille suurus on 126 m².

Osavõtumaks eksponeerimisele: pind 2890 kr/m² + 25% VAT (1700 SEK + 25% VAT). Ühe eksponeerimise miinimumpind on 12,6 m². Kataloogitasu on 3400 krooni + 25% VAT (2000 SEK + 25% VAT). Hind ühele eksponeerimisele kokku: 39 814 krooni + 25% VAT (23 420 SEK + 25%).

Pinnarendi ja kataloogi eest esitab Elmia messikeskus igale stendistile 90 päeva enne messi otse arve. Iga firma saab pärast messi tagasi taotleda 25% käibemaksu, mis katab osaliselt ja tagantjärele ettevõtte reisirakulud. Koda esitab vastavalt ettevõtte soovidele ja vajadustele reisipaketi arve.

EAS tasub näituse järgmiste teenuste eest: kindlustus, elekter, Internet, mööbel, stendi kujundus, ülesehitus, transport, stendistide voldik ning tehniline abi kohapeal.

Kojal on eelkokkulepe sõlmitud ka nii eksponeerimise kui ka stendi kaupade transpordi korraldamiseks. Oma messikauba transportimiseks on kõikidele osalevatele eksponeerimistele kokku arvestatud 5 laadimismeetri (ldm), põrandapinda kokku 12 m². Ehitaja viib messile ainult stendi ehitamiseks mõeldud kaubad ning stendistide kaubad transporditakse eraldi. Palume kõigil osalejatel sellega arvestada ning nendesse piiridesse mahtuda.

Registreeruda saab kuni 16. juunini või kuni kohti jätkub.

Hispaania firmade kontaktpäev

29. mail Kaubanduskojas

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda koostöös Murcia Kaubanduskojaga korraldab 29. mail kontaktpäeva, millel saab kohtuda ja koostöödemeid luua järgmiste Hispaania firmadega:

- **Herbospice, S.L.** (www.herbospice.com). Toodab mitmesuguseid maitseaineid. Otsib edasi- ning hulgimüüjaid.
- **Muebles Panamar, S.L.** (www.panamarmuebles.com). Toodab puitmööblit. Otsib importijaid, edasi- ning hulgimüüjaid.
- **Lozano, S.L.** (www.lozanos.com). Toodab läätse-, oa- ja juurvijjakonservide. Otsib importijaid ja edasimüüjaid.
- **Hispa Group Spain, S.L.** (www.hispagroup.com). Värskete puuviljade ja juurvijjade ekspordija. Otsib importijaid ja edasimüüjaid.

Eesti ettevõtjatele on osalemine tasuta. Vestlused toimuvad inglise keeles. Kuna kohtumised on individuaalsed ja toimuvad kindlatel kellaaegadel, siis palume üritusele registreeruda.

Lisainfo ja registreerimine:

LIIS LIIVUJA • Tel: 604 0081 • E-post: liis@koda.ee

Lisainfo: VIIVE RAID • Tel: 604 0080 • E-post: viive@koda.ee

Registreerimine: JULIA MALEU • Tel: 604 0082 • E-post: julia@koda.ee

EST 2008: Ökoturism

Ökoturismi valdkonna kontaktkohtumised

20.–22. novembrini Hiinas Shanghais

Projekti toetab EU – Asia Invest Programm, mille ülesanded on toetada ELi ja Aasia koostööd ning suurendada kahe regiooni kaubavahetust ja investeringute mahtu. Üritusel saab koguda teavet sihtturgude kohta ning arendada koostööd ökoturismi valdkonnas tegutsevate Aasia ettevõtjatega. Kohtumisgraafikute koostamisel arvestatakse ettevõtja individuaalseid kohtumissoove ning ettevõtja eesmärke. Kohtumised toimuvad messi China International Travel Mart (vt ka: www.citm.com.cn) raames 20. ja 21. novembril. Palume ürituse veebilehel täita firma profiil ning ära märkida kohtumissoovid. Profiil tuleb täita väga täpselt, sest selle alusel korraldatakse teile kontaktkohtumised. Ka ise saab oma kohtumissoovidest teada anda Eesti-poolsele korraldajale. Lisainfo ja registreerimine: www.italasia.it/est2008.

Osalemise eelised:

- Sihtriigi turu-uuring
- Kaks päeva kontaktkohtumisi graafiku alusel
- Infoseminar
- Teie firma profiil avaldatakse tasuta projekti kodulehel ja kataloogis
- Tasuta tõlgiteenused kohtumiste ajal
- Kaks ööd korraldaja valitud hotellis Shanghais.
- Tasuta lõuna- ja öhtusöök programmi raames
- Tasuta bussitransfeer hotellist messikeskusesse ja tagasi
- Abi reisi planeerimisel ja majutuse broneerimisel

Üritusele on oodatud 30 osalejat Euroopast ning 80 osalejat Aasiast. Projektis võivad osaleda reisikorraldajad, teenusepakkujad ja konsultatsioonifirmad, varustuse tarnijad, hotellide ehitajad ning säästvate transpordilahenduste pakkujad, kes on seotud öko- ja säästva turismiga jne.

Üritusele saab registreeruda kuni 1. augustini või kuni kohti jätkub!

Lisainfo ja registreerimine: LIIS LIIVUJA • Tel: 604 0081 • E-post: liis@koda.ee

Ida-Viru ettevõtete
äridelegatsiooni visiit

Kingissepa regiooni

Kaubanduskoja Jõhvi esindus korraldab 29. ja 30. mail programmi INTERREG III A raames Ida-Virumaa ettevõtete äridelegatsiooni visiidi Kingissepa regiooni.

29. mai

- 8.00 Väljasõit Jõhvist maavalitsuse eest parklast
- 10.30 Saabumine Kingissepa Linnavalitsusse
(siin ja edaspidi Moskva aeg)
- 10.45 Kingissepa Linnavalitsuse esindaja tervitus, ülevaade regiooni majandusest, küsimused/vastused
- 12.30 Lõuna
- 14.00 Kohtumised Kingissepa regiooni ettevõtjatega (vaata ettevõtete loetelu Koja veebilehelt; soovist mõne ettevõttega kohtuda palume teatada e-postiaadressil margus@koda.ee)
- 19.00 Saabumine majutuskohta, öhtusöök

30. mai

- 8.30 Hommikusöök
- 9.30 Uue sadama külastus
- 12.30 Lõuna, vaba aeg Kingissepas
- 14.30 Tagasisõit Eestisse

Visiidi maksumus on ühe osaleja kohta 2700 krooni (sisaldab käibemaksu). See tuleb tasuda Kaubanduskoja arve alusel.

Kui osaleda soovijal puudub viisa, tuleb viisa hankimiseks pöörduda reisibüroo Estravel Jõhvi esindusse (Keskväljak 4, Jõhvi). Kontaktid: Kristi Mägi, tel 332 2020, e-post kristi.magi@esttravel.ee.

Info ja registreerimine:

MARGUS ILMJÄRV

Tel: 337 4950 • E-post: margus@koda.ee

EXECUTIVE TRAINING PROGRAMME Jaapan ja Korea

**Soovite edendada oma toodete või teenuste eksporti Aiasse?
Kutsume ettevõtete juhte osalema põhjalikus
ETP koolitusprogrammis, mis tagab edu!**

Programmi on välja töötanud Sciences Po Ülikool (Pariis) koostöös Londoni Ülikooli School of Oriental and African Studies'i, Milano SDA Bocconi School of Management'i, Waseda Ülikooli (Tokyo) ja Yonsei Ülikooliga (Soul).

ETP KOOLITUS TOIMUB MÄRTSIST 2009 KUNI MÄRTSINI 2010 JA HÕLMAB:

- 3 kuud jaapani või korea keele kaugõpet (Euroopas),
- 6 kuud keeleõpet edasijõudnutele ning ärikultuuri koolitusi (Jaapanis või Koreas),
- 3 kuud praktikat mõnes Jaapani või Korea firmas.

Kandidaatidele on avatud 45 kohta programmis ETP Japan ja 15 kohta programmis ETP Korea. Osalemine on tasuta ning elamis- ja reisikuludeks on ette nähtud 24 000 euro suurune stipendium. Osalus- taotluste esitamise tähtaeg on 1. juuli 2008.

Lisainfo: Lea Aasamaa, Eesti Kaubandus-Tööstuskoda, e-post lea@koda.ee, tel 604 0080, www.koda.ee

www.koda.ee

3. ja 4. juunil toimub Riias Läänemere ärifoorum

3. ja 4. juunil toimub Riias kõrgetasemeline Läänemere ärifoorum The Baltic Sea Region Business Forum (<http://www.bsrbf.com/>), millel tulevad arutlusele regiooni seisukohast olulised teemad ning probleemid. Foorumist on oodatud osa võtma kõrgetasemelised poliitikud, äriühingute esindajad ning mõttekodaite tippanalüütikud. 4. juuni diskussioonipaneelist võtab osa ka Eesti Vabariigi peaminister Andrus Ansip. Kahepäevasel foorumi esialgse agenda leiate: http://www.bsrbf.com/eng/the_baltic_sea_region_business/agenda.

Foorumile saab registreeruda aadressil:
www.bsrbf.com

Eesti Välisministeerium
ESTONIAN MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS

Äriviisit Vilniusesse ja Kaunasesse

16.–18. september

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda ja Eesti Suursaatkond Leedus korraldavad koostöös EASi ning Tallinna Ettevõtlusametiga septembris äriviisi Leetu.

Visiidi käigus saavad Eesti ettevõtjad osaleda kontaktpäeval Vilniuse ja Kaunase kaubanduskojas ning seminaril, külastada Kaunase linnavalitsust ning Vilniuse tehnoparki. Samuti saab tutvuda Eesti saatkonnaga Vilniuses ning kohtuda Eesti ärimeestega, kes juba tegutsevad Leedus. Kavas on ka linnaekskursioon ning ühised lõunasöögid. Delegatsiooni juht on Tallinna abilinnapea Jaanus Mutli.

Kontaktkohtumiste korraldamiseks tuleks ettevõtjal täita ankeet, mille saate Kaubanduskoja teenuste osakonnast.

Leetu reisime lennukiga ning kahe öö majutus on Vilniuse hotellis Holiday Inn Vilnius.

Tallinna Ettevõtlusamet

Lisainfo ja registreerimine:

VIIVE RAID
Tel: 604 0080
E-post: viive@koda.ee

Balti-Põhja-Balkani ärifoorum 22.-23. MAI

Koostöös Eesti Välisministeeriumiga korraldab Eesti Kaubandus-Tööstuskoda Balti-Põhja-Balkani ärifoorumi 22. ja 23. mail Nordic Hotell Forumis (Viru väljak 3, Tallinn). Üritusel osalevad ettevõtjad ja äri edendamist toetavad organisatsioonid ja asutused Eestist, Lätist, Leedust ning Põhja- ja Balkani maadest.

Ettevõtjatel on ainulaadne võimalus saada Maailmapanga spetsialistidelt ülevaade iga Balkani osalejariigi turuolukorrast, kohtuda võimalike välispartneritega, vestelda ekspertidega, tutvuda koostööpakkumistega ning avastada just teie ettevõttele parimaid turge.

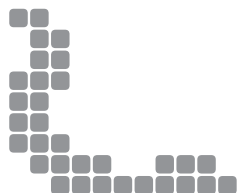
Ärifoorumi raames korraldame ka infoturu, millel osalevad oma pakkumistega kõikide Balkani maade investeerimisagentuurid. Samuti on esindatud Põhja- ja Baltimaade kaubanduskojad jt ettevõtlust arendavad organisatsioonid.

Ärifoorum pakub võimalusi avastada koostööpartneritena taas naaberriigid Läti, Leedu, Soome ja Rootsi. Ka Taani, Norra ja Islandi ettevõtjad on üritusel esindatud. Ootame osalema ka Eesti investoreid, kes soovivad investeerida Balkani maade projektidesse.

Ärifoorum on tasuta, kuid palume sellele kindlasti registreeruda. Täpsema info leiате Kaubanduskoja veebilehelt www.koda.ee. Kohtumiseni ärifoorumil!

Eesti Välisministeerium
ESTONIAN MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS

Lugupeetud liikmed, kasutage Kaubanduskoja reklaamiteenuseid!

Kaubanduskoja liikme staatus annab muu hulgas ka eelised meie reklaamiteenuste tellimisel. Kaubanduskoja teabekanalite kaudu on lihtne ja soodne ennast ja oma teenuseid/tooteid teistele liikmetele tutvustada ja pakkuda. Võimalused ja hinnad (Eesti kroonides ja sisaldavad käibemaksu) on alljärgnevad:

Hind (kroon)	Liikmele	Mitteliikmele
Reklaami kaasapanek Teatajaga		
1 A4 (210 x 297 mm)	6490	Ei osutata
Brošüür	8850	Ei osutata

Reklaam Teatajas

Värviline

1 lk (210 x 297 mm)	6490	7670
2/3 lk (210 x 193 mm)	5310	6490
1/2 lk (210 x 146 mm)	4130	5310
1/3 lk (210 x 94 mm)	3304	4484

Must-valge

1 lk (210 x 297 mm)	5310	6490
2/3 lk (210 x 193 mm)	4130	5310
1/2 lk (210 x 146 mm)	3304	4484
1/3 lk (210 x 94 mm)	2124	2950

Reklaam Internet

Reklaamtekst e-folehes (kuni 700 tähemärki)	3540	4720
Reklaambänner kodulehel www.koda.ee (468 x 60 pxls), 7 päeva	2360	3540

Lisainfo:

PIRET SALMISTU

Turundusdirektor
Tel: 604 0060
E-post: piret@koda.ee

KERLI TENNOSAAR

Toimetaja
Tel: 604 0085
E-post: kerli@koda.ee

KOOSTÖÖPAKKUMISED

- Rootsi kosmeetikatootja otsib edasimüüjat. **Kood 12018**
- Invavarustuse tootja Saksa- maalt otsib edasimüüjat. **Kood 12019**
- Inglismaa ettevõtte otsib köögimööbli komponentide tootjat, keda kohalikul turul esindada. **Kood 12020**
- Mahedate toiduainete tootja Prantsusmaalt otsib edasimüüjat. **Kood 12021**
- Konteinerite transpordi firma Inglismaalt soovib teha Eesti ettevõtetega koostööd. **Kood 12022**
- Kreeka firma soovib osta kaaliumkloriiti. **Kood 12023**
- Saksa disainifirma otsib koostööd reklaamkingituste tootjatega. **Kood 12024**
- Autopirnide tootja Poolast otsib müügiesindajat. **Kood 12025**
- Rootsi ettevõtte otsib pleksi- klaasist väikedetailide tootjat ning hõbejuveelide tootjat. **Kood 12026**
- Rootsi ettevõtte otsib vase tarnijat. **Kood 12027**
- Inglismaa ettevõtte otsib teraskonstruksioonide tootjat. **Kood 12028**
- Prantsuse ettevõtte otsib palkmajade tootjat. **Kood 12029**
- Norra disainifirma otsib puit- mööbli ning vaskvaaside tootjat. **Kood 12030**
- Saksa firma otsib rooste- va- bast terasest konteinerite tootjat. **Kood 12031**
- Janere OÜ võtab vastu all- hanketellimusi toodete pakki- miseks hulgapakendist kile- ja papist pakenditesse (ehitus- materjalid, auto- jm töös- tuskaubad; v.a toiduaine- tööstusele). Võimalus teha ka *brand-label*-pakkimist. Lisainfo: Siilkaltsiidi 7, 11216 Tallinn Tel: 658 0300 E-post: janere@janere.ee www.janere.ee
- Müüa 2 korralikku õmblusma- sinat: Taking TKFB6512PMD (12 nöelik, 2 kuud kasutatud) ja ADLER 69-892 MO (var- ruka-õmblusmasin). Lisainfo: Multi Marger AS Marco Šveters Tel: 514 4154 E-post: haldus@multimarger.ee

Täpsem info:
JULIA MALEV
Tel: 604 0082
E-post: julia@koda.ee

Jõhvi kontserdimaja annab teada:

aadressil Pargi 40, Jõhvi vald, on vabanenud büroopinnad suurustega 13-33 m². Majas on olemas kõik tänapäevased kommunikatsioonid ja parkimisvõimalused. Majas tegutseb Fazer Amica kohvik Mozart. Lisainfo: piia.tamm@concert.ee või telefonil 334 2010.

RIIGIHANKETEATED

Inglismaa

- Ostetakse elektriseadmete osi. Osalustaotluste tähtaeg 30.05.2008. **Kood 1977**
- Ostetakse laevu. Osalustaot- luste tähtaeg 09.06.2008. **Kood 1978**
- Ostetakse sisetelevisiooniapa- ratuuri. Osalustaotluste täht- aeg 06.06.2008. **Kood 1979**
- Ostetakse turvaseadmeid (ori- ginaalkeeles CCTV). Osalus- taotluste tähtaeg 13.06.2008. **Kood 1980**
- Ostetakse joogivett. Osalus- taotluste tähtaeg 16.06.2008. **Kood 1981**
- Ostetakse kaalumiseadmeid. Tähtaeg 16.06.2008. **Kood 1982**
- Ostetakse joonistus- ja käsi- tööpaberit. Osalustaotluste tähtaeg 16.06.2008. **Kood 1983**
- Ostetakse polüeteenist jäät- me- ja prügikotte. Pakkumiste tähtaeg 30.06.2008. **Kood 1984**
- Ostetakse vedelgaasimahu- teid. Pakkumiste tähtaeg 16.06.2008. **Kood 1985**

Prantsusmaa

- Ostetakse politseimärke. Pak- kumiste tähtaeg 24.06.2008. **Kood 1986**
- Ostetakse koolimööblit. Pak- kumiste tähtaeg 02.07.2008. **Kood 1987**
- Ostetakse kloori. Pakkumiste tähtaeg 23.06.2008. **Kood 1988**

- Ostetakse pumbajaam. Täht- aeg 19.06.2008. **Kood 1989**

Saksamaa

- Ostetakse kontorimööblit. Pak- kumiste tähtaeg 04.07.2008. **Kood 1990**
- Transpordipiletite trüki teenus- te hange. Osalustaotluste täht- aeg 15.06.2008. **Kood 1991**
- Ostetakse koolitahvleid. Pak- kumiste tähtaeg 30.06.2008. **Kood 1992**
- Ostetakse trafosid. Osalus- taotluste tähtaeg 09.06.2008. **Kood 1993**
- Ostetakse kõrgepingekaablit. Tähtaeg 19.06.2008. **Kood 1994**
- Ostetakse rõivaid ja rõiva- manuseid. Pakkumiste täht- aeg 25.06.2008. **Kood 1995**

Ettevõttevaheline ärikoostöö

Lisainfo:
LEA RAASMAA
Tel: 604 0090
E-post: lea@koda.ee

HANKEMONITOORING

Riigihangete monitooring on mu- gav ja praktiline infoteenus, kui soovite laiendada oma ettevõtte tegevushaaret ning leida oma toodetele ja teenustele Eestis või teistes Euroopa riikides uusi turge. Teenuse hind on Kaubanduskoja liikmele 750 krooni kuus, aval- datud hankepakkumistest teavi- tame igal tööpäeval.

Tegevliikmetena on Kaubanduskojaga liitunud järgmised firmad:

AIT-NORD OÜ	Tallinn	658 0870	Soojuspumpade, tarbeveeboilerite ja päikeseküttesüsteemide hulgi- ja jaemüük.
EDURADA OÜ	Harjumaa	5668 2002	Kaubaaluste ääriste tootmine.
EKMANNI TOOTMINE OÜ	Tallinn	5645 9421	Nahkmööbli hooldusvahade ja puhastusvahendite tootmine. Klaaspindade puhastusvahendite ja antiikmööblile mõeldud vahade tootmine. Kasvuhoonete tootmine.
FM CAPITAL CONSULTING AS	Tallinn	614 3135	Ettevõtete registreerimine. Majandus- ja õiguskonsultatsioon. Rahavahendustegevus.
MARSALIS EHITUS OÜ	Tallinn	677 7110	Ehitustegevus (betooni- ja üldehitustööd), ehituslike teraskonstruktsioonide tootmine ja paigaldus. Torn- ja autokraanade rent. Rahvusvahelised autoveod Skandinaavia suunal. Geodeesiateenus.
NEDHOLM DESIGN OÜ	Haapsalu	472 0460	Puidust ruumikujundustoodete valmistamine ja müük.
PUUMAJATEHASE OÜ	Tartu	730 7844	Puitkarkasskonstruktsiooniga majade tootmine ja ehitamine.
TOVEKA OÜ	Harjumaa	5567 2547	Vee- ja kanalisatsioonitrasside (sise- ja välistrassid) ehitus. Sanitaartechnilised tööd.
TRAVEL IN TOURS OÜ	Tallinn	630 6534	Sissetuleva ja väljamineva turismi korraldus.
VALEV UDRAS OÜ	Pärnumaa	442 7942	Purustatud kruusa tootmine ja müük. Liiva, kruusa ja killustiku müük. Liiva söelumine. Ekskavaatori- ja laaduritööd. Veoautode kaalumise teenus. KENDALLi mootoriõlide ning määrdeainete jae- ja hulgmüük.
VERGUTECH BALTIKUM OÜ	Tallinn	501 6958	Kaevandus-, karjääri- ja ehitusmasinate tootmine. Mõrdi tootmine. Muud eriehitustööd. Krohvimine. Silla- ja tunneliehitus. Mehhaaniline metallitöötlus. Ehitusmasinate ja -seadmete ilma operaatorita rent.

Estonian Export Directory

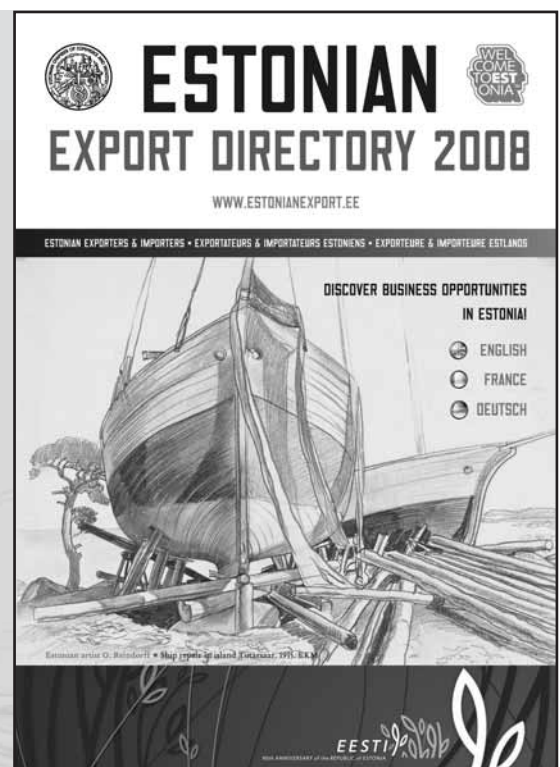
Juba kolmeteistkümnendat korda on ilmunud "Estonian Export Directory". See praktiline töövahend sisaldab enam kui 1200 Eesti ettevõtte andmeid, kes soovivad oma kaupu ja teenuseid välisurgudele viia ja mujalt maailmast partnereid leida. Mahukas väljaanne tutvustab Eestit mujal maailmas, sest lisaks ettevõtete kataloogile sisaldab see ka üldinfot Eesti majanduse kohta, statistikat ning huvitavaid ja kasulikke materjali neile, kes soovivad Eestis ettevõtlust alustada. Kogu see teave on raamatus inglise, saksa ja prantsuse keeles. Väljaandesse on avapöörumise kirjutanud EV peaminister Andrus Ansip. Väljaanne on kättesaadav ka CD-l ning Internetis www.estonianexport.ee.

Lisainfo väljaande kohta:

Piret Salmistu
Tel: 604 0060 • E-post: piret@koda.ee

Koostööpartner:
InfoAtlas AS • Tel: 626 6988

EESTI

Kõikidele Eesti ettevõtetele!

Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus, Eesti Kaubandus-Tööstuskoda ja Eesti Töoandjate Keskkliit kutsuvad kõiki ettevõtteid osalema konkurssidel:

Ettevõtluse Auhind 2008 Konkurentsivõime Edetabel 2008

Traditsiooniks kujunenud auhinnakonkursi ja edetabeli koostamise eesmärk on välja selgitada ja tunnustada riigi ning ettevõtlusorganisatsioonide poolt Eesti edukamaid ettevõtjad.

Ankeedid, tingimused ja sel aastal osalevad firmad leiab aadressilt www.ki.ee/konkurss2008.

Ankeetide saatmise tähtaeg on 8. juuni 2008.

Kui Sinu ettevõtte EDU SAAVUTAMISEKS ON OLULINE inimkapitali kvaliteet,

siis leiad siit väärtusliku tööriista - **INNOMET**

INNOMET infosüsteem on töövahend

- ettevõtte tipp- ja allüksuse juhile
- kvaliteedijuhile ja meistrile
- personali- ja koolitusjuhile

INNOMET infosüsteemi abil saad lihtsalt

- määratleda ettevõtte toimimiseks ja arenguks vajalikud oskuste tasemed igale ametikohale
- hinnata töötajate praegust oskuste taset ja arenguvajadusi
- leida allüksuste ja kogu ettevõtte tugevaimad kompetentsid ja olulisimad arenguvajadused
- leida koolituspakkumisi valitud oskuste arendamiseks
- võrrelda oma ettevõtte oskuste taset Eesti erinevate regioonide ja/või tegevussektorite oskuste tasemega

INNOMET infosüsteemi saad kasutada

- töötajate hindamisel ja arendamisel – sobivate koolituste leidmisel, planeerimisel
- sobivate oskustega töötajate leidmiseks ettevõtetest ja töötajate värbamisel
- ettevõtte strateegia määratlemisel ja tagamisel

INNOMET infosüsteemi haldab Sihtasutus Innomet. See on väljundiks koostöömudelile, milles osalevad Haridus- ja Teadusministeerium, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Sotsiaalministeerium, Tööturuamet, Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus, Eesti Elektroonikaühing, Eesti Ehitusettevõtjate Liit, Eesti Ehitusmaterjalide Tootjate Liit, Eesti Mööblitootjate Liit, Autode Müügi- ja Teenindusettevõtete Eesti Liit, Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liit, MTÜ Eesti Masinatööstuse Liit, Tallinna Tehnikaülikool, TTÜ Virumaa Kolledž, Tallinna Tehnikakõrgkool, Tallinna Kopli Ametikool, Tallinna Tööstushariduskeskus, Tallinna Lasnamäe Mehaanikakool, Narva Kutseõppekeskus, Ida-Virumaa Kutsehariduskeskus, Sillamäe Kutsekool, Pärnumaa Kutsehariduskeskus, Haapsalu Kutsehariduskeskus, Tartu Kutsehariduskeskus, Võrumaa Kutsehariduskeskus, Türi Tehnika- ja Maamajanduskool, Tallinna Ettevõtlusamet, Tartu Linnavalitsuse ettevõtluse osakond, Kohtla-Järve Linnavalitsus, Jõhvi Vallavalitsus, Toila Vallavalitsus, Sillamäe Linnavalitsus.

2008. aasta mais toimuvad Jõhvis, Pärnus, Tallinnas ja Tartus seminarid, kus saad lähemalt tutvuda INNOMET infosüsteemiga. Tutvu infopäevade programmiga ja registreeru osalejaks veebilehel www.innomet.ee/innomet2sf/infopaevad2.html.

Teie äri heaks

Vilnius

Helsingi

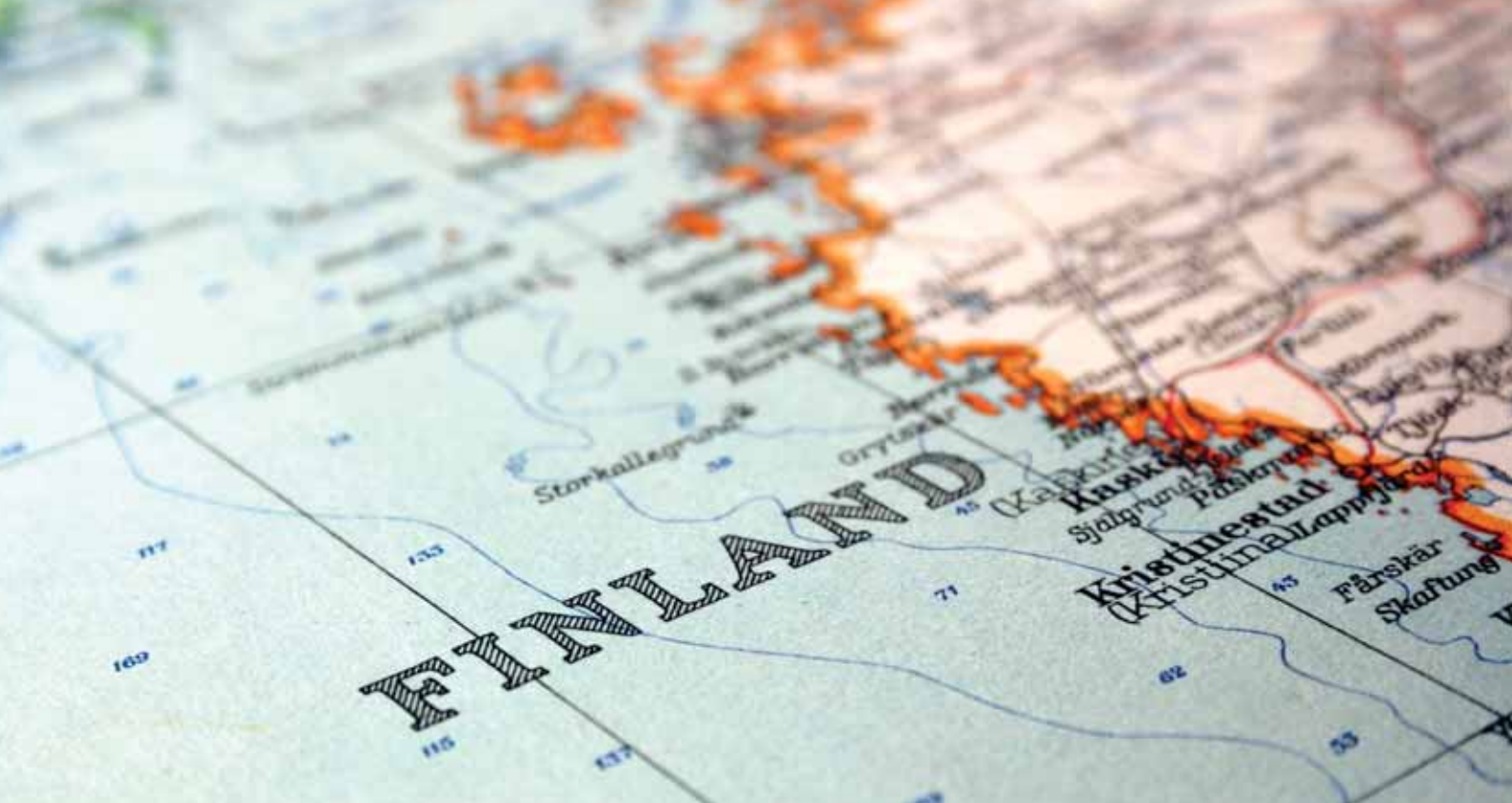
Minsk

Broneerimine ja lisainfo www.estonian-air.ee või tel 6401 160

www.estonian-air.ee

 ESTONIAN AIR

Eesti-Soome ühiskonverents tööjõu rände ja kultuuridevahelise suhtluse teemal

Reedel, 6. juuni kell 12.30–18.30
Jõhvi kontserdimajas

Konverentsi korraldajad on Euroopa Parlamendi Infobüroo Eestis ja Eesti Kaubandus-Tööstuskoja Jõhvi esindus. Konverentsil on sünkroontõlge eesti, soome ja vene keelde. Üritus on tasuta, kuid palume eelregistreeruda e-postiaadressil margus@koda.ee või telefonil 337 4950.

Programm

- 12.30 Osalejate saabumine, kohv ja suupisted
- 13.00 **I plenaaristung: tööjõu ränne Soomes ja Eestis: hetkeolukord, suundumused ja mõjud.**
Moderaator on EASI juhatuse esimees Ülari Alamets.
Esinejad: Johanna Suurpää, vähemuste ombudsman, Soome parlamendi liige
Katrín Saks, Euroopa Parlamendi liige
David Vsevióv, Eesti Kunstiakadeemia professor
Urve Palo, Eesti rahvastikuminister
- 14.15 Plenaaristungi lõpp, kohvipaus
- 14.30 **Töörupid**
I töögrupp: migratsioonipoliitika – Eesti ja Soome kogemus.
Moderaator on EASI juhatuse esimees Ülari Alamets.
Esinejad: Ettevõtte juht Ida-Virumaalt, esineja täpsustamisel
Eero Koskeniemi, Soome siseministeeriumi esindaja
Anu-Tuija Lehto, jurist, Soome Ametiühingute Konföderatsioon
Anna Leskinen, Soome Vene Keelt Kõnelevate Organisatsioonide Liit
- II töögrupp: kultuuridevaheline suhtlus – avaliku ja kolmanda sektori roll, meedia.**
Moderaator on Eesti Regionaalse ja Kohaliku Arengu Sihtasutuse juhatuse liige Vallo Reimaa.
Esinejad: Irene Käosaar, Haridus- ja Teadusministeeriumi rahvusvähemuste hariduse osakonna juhataja
Eilina Gusatinsky, ajakirja Spektr peatoimetaja
Annika Forsander, Helsinki Linnavalitsus
Atanas Aleksovski, Rahvussuhete Nõukoja aseesimees
- 17.00 **II plenaaristung: töögruppide juhtide kokkuvõtted, sõnavõttud**
- 17.30 Konverentsi lõpetamine, *buffet*-õhtusöök Jõhvi kontserdimajas

